

¿com s'ilumina la vall fosca?

La recerca històrica per construir un futur

La Vall Fosca és una vall del Pirineu Català que està patint un procés de despoblació malgrat s'ha apostat per un turisme d'esquí. Es tracta d'una regió dotada d'intervencions patrimonials ja que és on es van instal·lar les primeres hidroelèctriques del país a principis de s.XX. És una vall amb patrimoni industrial que conviu amb les obres inacabades fruit de l'especulació. Així doncs, ens preguntem pel seu futur i ara, **¿com s'il·lumina la Vall Fosca?**.

Per entendre el valor que li confereix l'acció humana arran de les hidroelèctriques es busquen els patrons derivats de l'activitat que els genera i que donen identitat. Aquests patrons varien, doncs s'intervé en dues valls diferents, en la Vall Fosca abans de la guerra civil i a la Vall del Ribagorçana després de la guerra civil. La tècnica és diferent i les empreses promotores dels projectes també. D'aquesta comparació s'extreuen els diferents patrons que alhora donaran identitat a cada vall.

Les obres van revolucionar la vall on s'actuà donant noves infraestructures, creixements de nuclis i creació de nous campaments. Es valora els canvis que es van produir, tant urbanístics com paisatgístics.

En el cas de la Vall Fosca el capital i l'empresa eren estrangers i l'empresa havia fet projectes similars en altres països. Es tracta de veure si hi va haver una voluntat d'integrar-se i entendre el lloc on es col·locaven o bé si van copiar els models que havien funcionat en altres indrets.

Es fa una classificació de les obres, com campaments, creixements de nuclis, artefactes en el territori intentant entendre el perquè es van inserir en un punt en concret i quina lògica responien i si hi havia un patró que es repeteix.

De la comparació de les dues valls se n'extreu que les dues busquen obtenir el màxim benefici del territori, utilitzen la tècnica i els coneixements per esdevenir el màxim d'òptimes pel que fa al moment històric en què tenen lloc. Això fa que mantinguin una relació directa amb el territori on s'ubiquen però que en cada moment sigui una epopeia.

Mentre la Vall Fosca es caracteritza per la dispersió de nuclis per estar a peu d'obra la vall del Ribagorçana es concentra bàsicament en un nucli, doncs la tecnologia permet el desplaçament més fàcilment. En el primer cas per manca de tècnica augmenta la dispersió en el territori, en canvi en el segon cas per la facilitat en els desplaçaments es concentra en un nucli.

Cal tenir en compte que totes les empreses que han actuat en el territori han buscat portar la tècnica al límit i les capacitats que en aquell moment tenien. I que en aquell moment va ser una epopeia fer aquell tipus de projectes, amb tanta mà d'obra, en aquell clima i en aquelles alçades. I malgrat el desafiament de l'home cap una ferèstega natura l'opinió pública no donava suport als projectes per tocar parts de parcs naturals.